

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 107
11 mei 2022
Verschijnt maandelijks

In dit nummer:

- ‘Het komt nu aan op óns morele kompas’ – tekst lezing 4 mei
- KWF busjes weg – Column door Guus Rood
- Inkomen en bezit: welke keuzes zou je kunnen maken? – 11 mei
- “De liefde van Christus beweegt de wereld tot verzoening en eenheid” – Oecumenelezing op 13 mei in Utrecht
- Café Doodgewoon – Vanaf 13 mei
- ‘Ik ben een vreemdeling op aarde’ – 14 mei in Amersfoort
- Open klooster dag – 15 mei
- ‘Vrijheid, een beladen en betwist politiek concept – 15 mei
- Religie in de publieke ruimte: toenemend ongemak? – 16 mei
- Fundamenteel onderzoek: Passie, noodzaak of nutteloos? – Thee met thema 22 mei
- Pelgrimsviering in de Waalse kerk – 25 mei
- Bezoek aan de kerken in Gera – vertrek 26 mei
- Korte berichten
- Gesprekskring over Paulus
- Lezing met Thomas Quartier – terugblik
- City at Home – brief
- Dodenherdenking 4 mei 2022
- Vrede met waardigheid – Groet uit Gera
- Toekomst Bulletin RvK Arnhem
- Colofon

“Het komt nu aan op óns morele kompas”

Tekst 4 mei lezing Hans Goekoop tijdens dodenherdenking 2022 in Nieuwe Kerk te Amsterdam

Sta me toe dat ik u meeneem naar Bergen-Belsen. Het is maar een uur of vier van hier en in de oorlog is het niet het slechtste nazikamp. Er zijn geen gaskamers, wie er als Jood belandt zegt achteraf al gauw dat het wel meeviel. Maar er wordt geslagen, er is dwangarbeid, gevangenen zijn rechteloos. In 1944 komt de honger en de vlektyfus, de lijkenkar rijdt af en aan.

Daar arriveren wij. Stel het u voor. Hoe houden we ons?

We doen vermoedelijk ons best onze beschaving te bewaren. Dat valt Abel Herzberg aan zijn medegevangenen op, de meesten zijn niet kwaad. In de ellende van het kamp doen ze alleen wel steeds meer kwaad. Ze vechten bij de wasbakken en stelen bij het leven. Halen elkaar omlaag en raken er zichzelf bij kwijt.

Dat sluipende verval brengt Herzberg en een paar medegevangenen, juristen net als hij, op het idee het kamp aan de beschaving te herinneren. Ze openen een rechtbank. In hun rechteloosheid gaan ze rechtspreken. Met een aanklager en een verdediging, rond een verdachte die bijvoorbeeld brood gestolen heeft. Dat kun je verontschuldigen, want hij heeft honger. Maar wie hij besteelt heeft ook honger, dus de verontschuldiging valt weg. Er moet een straf zijn.

Onwaarschijnlijke beloning

Bij de zittingen, op zondagmiddag tussen de barakken, ziet Herzberg keer op keer het halve kamp uitlopen. Er wordt gejoeld, gevangenen doen schreeuwend mee aan de beraadslagingen, en tegelijk heerst er de ernst van een Hof van Cassatie in een rechtsstaat. Met als onwaarschijnlijke beloning dat zich onder het publiek soms ook de kampcommandant mengt, een SS-er, die komt luisteren naar wat hij niet meer kent. „De eerste zin uit de menselijke beschaving”, zoals Herzberg het noemt. „De erkenning dat er iets is dat mag en iets dat niet mag.”

Nooit meer een ontrecting van miljoenen die op grond van paspoort of van ‘ras’ het leven niet waard zouden zijn

Ik vertel u dit verhaal omdat het mij niet loslaat, elke keer als ik het lees. Ik hoor een bijbels soort vermaan en hoop dat u het ook hoort. Het is niet dat je kunt zeggen dat het recht hier overwon – na een paar maanden ging de rechtbank reddeloos teloor in buikloop en uitputting. Maar je voelt dat er toch iets was gebeurd. Zelfs in het kampleven van 1944 bleek het mogelijk je niet bij de omstandigheden neer te leggen en jezelf een opdracht mee te geven. Stel vast wat niet mag en leef ernaar.

De reikwijdte van die manier van denken, niet alleen in Bergen-Belsen maar op zoveel plekken in het oorlogvoerende Europa, bleek na de bevrijding. Uit de vernietiging volgde een opdracht. Nooit meer een ontrecting van miljoenen die op grond van paspoort of van ‘ras’ het leven niet waard zouden zijn. Nooit meer een oorlog zoals deze. Nie wieder, plus jamais ça, never again. In de voormalige bezette landen werd de rechtsorde met ongekende ernst hersteld en uitgebouwd. De beschaving won.

Aanvankelijk hielp daarbij het vertrouwen dat de winnaars van de oorlog inderdaad beschaafd waren. Heel anders dan de Duitsers, die natuurlijk monsters waren. Maar dat onderscheid vervaagde. De winnaars bleven oorlogen voeren waar beschaving niet het woord voor was, terwijl de Duitsers zich ontpopten tot modelburgers van Europa.

Ook kwam de vraag op of de Duitsers in de oorlog nu wel allemaal zo monsterlijk waren geweest. Velen leken braaf hun werk gedaan te hebben zonder te beseffen in wat voor systeem ze raderen waren. Op kantoor, in de fabriek, ze deden wat hun werd gezegd, en was dat nou zo anders dan hoe het in andere landen ging? Hoeveel instanties in ons eigen lieve land hadden geen bijdrage geleverd aan het Duitse juk?

‘Banaliteit van het kwaad’

De ‘banaliteit van het kwaad’ ging dat heten. Kwaad dat niet zo oogt, verborgen als het zit in regels en routines – en daar ging het heldere idee van de beschaving. Als de mens zijn eigen kwaad niet ziet, hoe hou je vast aan wat er mag en niet mag?

Abel Herzberg stelt die vraag in Bergen-Belsen al. Hij ziet hoe mensen schermen met wat mag en niet mag en dan zelf de fout in gaan. Hij snapt het ook, in de ontrecting van de barakken. Maar het tast de kern aan van het recht dat hij beoogt. Soms recht, een beetje recht, dat is geen recht.

Wat Herzberg dan gaat zoeken zie je aan de mensen op wie hij zijn oog laat vallen. Een rabbijn bijvoorbeeld, die vanwege zijn rabbijnenbaard steeds in elkaar wordt geslagen door kampbewakers. Scheer toch af, zegt iedereen. Hij doet het niet.

Of een schoolmeester die ondanks de honger zijn soep laat staan, omdat die niet volgens de spijswetten is. Eet op, zegt iedereen. Hij verdomt het.

Nooit meer over zullen gaan

Het zijn mensen die hun eigen grens tussen wat mag en niet mag nooit meer over zullen gaan. Ze weten dat het hun bestaan eenvoudiger zou maken en hun lichaam goed zou doen. Maar niet hun ziel, die zouden ze verliezen, en je ziet dat Herzberg dat herkent. Hij vindt een soortgelijk beginsel. Niet in God maar in het recht – en ook hij houdt daar absoluut aan vast, hoe zwaar het kamp ook wordt.

Een neef van hem in Bergen-Belsen memoreert hoe Herzberg, als kamprechtter, extra eten aangeboden krijgt. „Ik voel me voldaan met de portie waarop ik recht heb,” zegt hij, en zijn neef staat paf. „Welk een kracht van iemand die zoveel honger heeft.”

Misschien is dat wel wat ik u vanavond nog het meest wilde vertellen. Dat dit heeft bestaan. Zoals het ook bestond bij veel verzetsmensen, onderduikgevers, in het klein bij zoveel anderen. Dat puntgave kompas voor goed en kwaad. Het is waar we elkaar op 4 mei elk jaar weer over vertellen, dat het bestond, en ik merk met de jaren dat het eigenlijk alleen maar wezenlijker voor me wordt. Nu mijn vader en moeder er niet meer zijn, wie houdt het nog in ere als ik het niet doe?

Is dat hoe we verder willen? En zo nee, gaan we er iets aan doen?

Kompas voor goed en kwaad

Die noodzaak overvalt ons plotseling ook door het nieuws. Een grootmacht valt een buurland aan, gewoon in ons Europa. Het geweld treft burgers. Er dreigt een ontrechting van miljoenen. Generaties lang hoopten we daarvan weg te drijven naar een nieuwe toekomst, nooit meer, maar we vallen door de tijd, het lijkt wel 1939, en nu komt het op ons aan – op ons kompas voor goed en kwaad. Alsof we nooit anders doen, nemen we vluchtelingen op en sturen wapens. Hier moet het recht winnen.

En toch zijn daar de tegenkrachten. Ook in ons land. Uit naam van dat recht steunen bedrijven sancties tegen de agressor, maar vragen ondertussen bij het ministerie of zij daar geen uitzondering op mogen zijn. Dat ministerie steunt de sancties ook, maar slaagt er ondertussen matig in ze uit te voeren. Er staan praktische bezwaren in de weg en soms, jawel, ook wetten.

Die zijn nog maar kort geleden ingeroepen om een prettig vestigingsklimaat te scheppen voor het geld van die agressor, waarvan we ook toen al wisten dat het dievengeld was. Nu we met een nieuw oog vaststellen wat er niet mag, blijkt dat we vastzitten aan regels en routines die zich voordoen als het recht, maar net de geest daarvan ontberen. De banaliteit van het kwaad – nazisme heb je er niet eens voor nodig.

Is dat hoe we verder willen? En zo nee, gaan we er iets aan doen?

Voordat u hier volgend jaar weer zit, voor weer een stichtelijk woord, hoop ik dat u nog eens terugdenkt aan de stemmen tussen de barakken van Bergen-Belsen die op zondagmiddagen in 1944 de geest van het recht weer wakker schreeuwden. Om zich de beschaving te herinneren. Als dat toen kon, kan het altijd.

Hans Goekoop is historicus

COLUMN door Guus Rood

KWF busjes weg

Heel wat jaren stonden in Arnhemse winkels en horeca de rode busjes van het Koningin Wilhelmina Fonds, het KWF. Je kon er bij het afrekenen munten in doen voor dit goede doel. Aan mij was gevraagd om periodiek de ruim 30 busjes te legen en de inhoud af te storten bij de RABO. Ik deed het met veel plezier, was vaak verrast door de inhoud en haalde zo elk jaar bijna € 2000,- op. Tot mijn verbazing zaten altijd ook veel muntjes van 1 en 2 eurocent in het busje. Maar ook regelmatig biljetten van 5 of 10 euro.

Er was nog iets dat mij veel plezier bood. Ik zag op mijn fiets heel Arnhem! Als bewoner van het rijkste deel van de stad (ahum) kwam ik regelmatig in Klarendal, De Geitekamp, Malburgen en Presikhaaf. Steeds stelde ik vast hoe prachtig 'ons Ernhem' is. Mooie woningen, wegen, fietspaden en groen. Het praatje met de winkelier of caféhouder sloot ik altijd af met "Namens het KWF dank voor uw deelname."

Met het afnemen van het contante geld in het betalingsverkeer besloot het KWF de inzameling via de busjes te stoppen. Ook de 'KWF-bussen' in crematoria zullen verdwijnen. Er wordt gewerkt aan een kaart met Q-r code waarop je met je iPhone geld aan het KWF kunt overmaken. Ik twijfel aan het succes daarvan. Zoals veel andere communicatie verdwijnt nu ook deze vorm van doneren aan een goed doel. Jammer, want het praatje en bedankje in direct persoonlijk contact

bezorgde mij veel plezier. Naast veel andere momenten van ontmoeting in kerken, sport, cultuur of waar dan ook is het openbare leven weer iets meer verschaald.

Inkomen en bezit: welke keuzes zou je kunnen maken?

Woensdag 11 mei in Vredebergkerk

Op woensdag 11 mei is Koert Jansen de spreker op een avond met het thema "Inkomen en bezit: welke keuzes zou je kunnen maken?" De spreker neemt ons mee op zijn inmiddels ruim 25-jarige zoektocht naar het antwoord op de vraag hoe je je bezit, je geld, je vermogen zo kunt inzetten dat het bijdraagt aan een rechtvaardige wereld en het behoud van onze planeet.

Waar beleggen we ons geld en wat gebeurt er b.v. met onze pensioengelden? Geld dat je wat langere tijd niet nodig hebt, kun je beleggen in bedrijven die fatsoenlijk met de aarde omgaan, of je kunt een beleggingsfonds zoeken dat zo handelt. Maar hoe doe je dat dan.

Koert Jansen is directeur van Fair Factory Development Fund, een fonds dat investeert in voedingsmiddelenbedrijven in ontwikkelingslanden. Daarnaast is hij Portefeuillemanager Beleggingen bij de Protestantse Kerk in Nederland. Voorheen was hij gedurende 18 jaar in verschillende functies werkzaam bij Triodos Bank.

De avond begint om **20.00 uur** en vindt plaats in de **Vredebergkerk** te **Oosterbeek**. De avond wordt georganiseerd door de werkgroep Groene Kerk van de Protestantse Gemeente Oosterbeek-Wolfheze.

Iedereen is van harte welkom en de toegang is gratis.

'De liefde van Christus beweegt de wereld tot verzoening en eenheid'

Oecumenelezing op 13 mei in de Geertekerk in Utrecht

Met bovenstaand thema richt de assemblee van 2022 zich op een 'oecumene van het hart'. In een wereld die schreeuwt om gerechtigheid en vrede wil de Wereldraad getuigen van hoop op een betere toekomst.

De assemblee roept op om inspiratie te vinden in de liefde van de drie-ene God, die zichtbaar is geworden in Jezus Christus en die door de kracht van de Heilige Geest werkzaam is in en door de hele mensheid en de hele schepping.

Peter Nissen zal in deze Oecumenelezing spreken over de vraag waarom de toekomst van de mensenwereld en van de aarde, ons gemeenschappelijk huis, de kerken ter harte moet gaan.

Hij laat zich daarbij inspireren door het beeld van de kerk als een veldhospitaal in een gewonde wereld. Een beeld dat paus Franciscus in het eerste jaar van zijn pausschap heeft gebruikt en in het licht van de oorlog in Oekraïne niets aan actualiteit heeft ingeboet.

De kerk is geen doel in zichzelf, en ook de eenheid van de kerken, die nagestreefd wordt in de oecumenische beweging, is dat niet. De kerk is er ten dienste van de eenheid en de verzoening van de mensenwereld. Dat vraagt ook in Nederland om een publieke stem van de kerken, een publieke theologie, die bereid is het slagveld op te zoeken en wonden te helen. Hoe kunnen wij daar gestalte aan geven?

Vervolgens vindt een panelgesprek plaats onder leiding van Christien Crouwel. Een jongerenpanel geeft respons op de inleiding. Daaraan nemen deel Ruben van der Kaap, Crystalina Agyeman-Prempeh, Tabitha van Krimpen en Fokke Wouda. Er is volop gelegenheid elkaar vooraf en nadien te groeten en te ontmoeten.

Nadere informatie en aanmelden via www.raadvankerken.nl/oecumenelezing

Café Doodgewoon

Vrijdag 13 mei start een nieuwe serie van 'Café Doodgewoon'. In Café Doodgewoon praten we zo gewoon mogelijk over de dood en onze sterfelijkheid. Elke keer zal een ander thema ter sprake komen. Denk aan: het krijgen van een slechte diagnose, leven met de dood (als je 'palliatief' bent), het stervensproces, rouw...

Maar we beginnen 13 mei met het taboe rond het praten over de dood. Vgl. de SIRE-campagne: *De dood. Praat erover, niet eroverheen*. Met een aantal dooddoeners als illustratie, zoals: 'Het heeft zo moeten zijn'.

Dat we doodgaan is de enige zekerheid die we hebben in het leven. Toch hebben we het weinig over de dood, laat staan ónze dood. In Café Doodgewoon willen we tijd en ruimte maken om met elkaar over de dood en ons sterven te spreken. Denk je er zelf wel eens over na? Voor de één is de dood abstract, ver weg, voor de ander concreet, dichtbij. Maar wat we delen, is dat we willen stilstaan bij onze sterfelijkheid en hoe we ons daartoe kunnen en willen verhouden. Het thema wordt steeds even kort ingeleid, waarna met elkaar in gesprek gaan.

Café Doodgewoon is voor iedereen, ziek en gezond, patiënt of mantelzorger, jong of oud. Steeds op de 2de vrijdagmiddag van de maand in Rozet. Het Café Doodgewoon wordt georganiseerd door D3rde Verdieping, i.s.m. het netwerk Palliatieve Zorg regio Arnhem/De Liemers.

Graag vooraf aanmelden. Zie www.d3rdeverdieping.nl, 'activiteiten'.

Café Doodgewoon
Vrijdag 13 mei (elke 2de vrijdag van de maand)
14:00-16:00 uur
Rozet (lokaal 3.09)
Kortestraat 16
Arnhem

“Ik ben een vreemdeling op aarde”

Voorjaarsconferentie op 14 mei in Amersfoort

De Werkgroep Vluchtelingen van de Raad van Kerken in Nederland, waarvan ook INLIA deel uitmaakt, is gewend om halfjaarlijks een landelijke bijeenkomst of werkdag voor de achterban te organiseren. Vanwege de coronapandemie was de laatste bijeenkomst, op 20 november 2021 alleen digitaal toegankelijk, maar dit voorjaar kunnen we elkaar weer echt ontmoeten.

U wordt allen van harte uitgenodigd voor de:

Voorjaarsconferentie op zaterdag 14 mei 2022 van 10 tot 16 uur in Amersfoort
“Ik ben een vreemdeling op aarde, verberg Uw geboden niet voor mij” (Ps 119:19)

De invasie van Rusland in buurland Oekraïne op 24 februari van dit jaar heeft gemaakt dat al 3,7 miljoen Oekraïners hun land zijn ontvlucht; in Nederlandse gemeenten zijn inmiddels al bijna 50.000 Oekraïners geregistreerd in de BRP. Het is hartverwarmend dat zoveel mensen in ons land de Oekraïners de helpende hand toesteken.

Tegelijkertijd is er grote behoefte aan opvangplekken voor vluchtelingen uit landen als Syrië, Afghanistan, Jemen etc. en aan woonruimte voor de 13.000 statushouders die noodgedwongen nog steeds in azc's verblijven, op plekken die voor asielzoekers zijn bedoeld.

En dan hebben we het nog niet over de mensen die niet of nauwelijks in beeld zijn, zoals de ongedocumenteerden. Ook voor hun situatie wil de werkgroep Vluchtelingen meer aandacht vragen.

Onze samenleving, de kerken en wijzelf worden voor grote uitdagingen gesteld. Tegelijkertijd zijn er ook vele grote en kleine initiatieven van professionals en vrijwilligers, die iets van deze nood trachten te lenigen. De werkgroep Vluchtelingen wil daarover graag in gesprek gaan en tijdens de werkdag zal een aantal inspirerende initiatieven zich kort presenteren.

Medewerking wordt verder verleend door:

- ds Rikko Voorberg, die zal spreken over zijn impressies en ervaringen in Griekenland, de Balkan en Calais
- prof dr Goos Minderman, voorzitter van de Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME), die een beeld vanuit 'Brussel' zal schetsen
- Els van Driel en Eefje Blankevoort, journalisten die voor hun mediaproject 'Shadow Game' alleenreizende minderjarige vluchtelingen in Europa volgden

De dag vindt plaats in de **Johanneskerk, Westsingel 30 te Amersfoort.**

Om u aan te melden kunt u een mailtje sturen aan rvk@raadvankerken.nl.

Voor deelname incl. lunch wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd.

INLIA

Kerkelijke Relaties & Publieksvoorlichting

Open kloosterdag

Bezoek abdij Koningsoord op 15 mei 2022

religieus leven in deze tijd vormgeven.

Op zondag 15 mei wordt voor de tiende maal de Open Kloosterdag gehouden. Zo'n 25 kloosters, waaronder ABDIJ KONINGSOORD, zetten hun deuren open om bezoekers te verwelkomen. Met dit initiatief willen religieuzen laten zien dat religieus leven een eigentijdse levenskeuze is. Zij willen tonen hoe zij

Dit zijn wij!

'Dit zijn wij!' is het thema van deze Open Kloosterdag. De zusters, paters en broeders laten deze dag zien wie zij zijn en waar zij voor staan. Ze vertellen waarom zij kiezen voor een leven als religieus; om zich in te zetten voor anderen; hun leven te wijden aan mensen en aan God.

In Abdij Koningsoord bent u welkom tussen 14.00 en 17.30 uur.

Het zien van de belangrijke plaatsen waar de zusters leven, bidden en werken en de uitwisselingen met de zusters geven de mogelijkheid om ons Cisterciënzer monastieke leven te ontdekken.

Om 17.30 uur is er gelegenheid om met ons de Vespers te bidden.

Abdij Koningsoord, Johannahoeveweg 79, (ingang via Johannahoeve langs het station van Oosterbeek), 6816 VG Arnhem, tel: 026 – 446 48 86
www.abdijkoningsoord.org en receptie@koningsoord.org

“Vrijheid, een beladen en betwist politiek concept”

lezing door dr. Gaard Kets

Elk jaar vieren we op 5 mei de vrijheid en staan we stil bij de bevrijding van ons land en Europa door Amerikaanse, Canadese en

Russische troepen. Tegelijkertijd kijken we in de afgelopen periode met afschuw naar Russische troepen die op bevel van president Poetin hun buurland Oekraïne bevrijden van de vermeende nazi's en terroristen die in Kiev de dienst uit zouden maken. Deze twee voorbeelden laten zien dat er in ons politieke taalgebruik maar weinig begrippen zijn die zo omstreden en gepolitiseerd zijn als het begrip vrijheid. Ook in de politieke filosofie is vrijheid een beladen en betwist concept: Betekent vrijheid om vooral met rust gelaten te worden door een bemoeizuchtige overheid of buurman, of betekent vrijheid een zo groot mogelijke keuzevrijheid? Of moeten we vrijheid op een andere manier begrijpen, als het gezamenlijk vorm geven aan ons gedeelde leven?

Politicooloog en historicus dr. Gaard Kets van de Radboud Universiteit Nijmegen zal in deze korte lezing een aantal bekende opvattingen van vrijheid uit de geschiedenis van de politieke filosofie langslopen en naast elkaar zetten, en op basis daarvan met u in gesprek gaan over de betekenis en waarde van die verschillende opvattingen voor ons hedendaags denken en handelen.

De werkgroep Geloof en Maatschappij van de Raad van Kerken Veluwezoom organiseert deze avond.

Toegang is gratis, met vrije gift.

Datum: zondag 15 mei

Plaats: Ontmoetingskerk Admiraal Helfrichlaan 54 te Dieren.

Inleider: dr. Gaard Kets

Tijd: 20.00 – 22.00 uur.

Religie in de publieke ruimte: toenemend ongemak?

Diner Pensant met Matthias Smalbrugge

Van harte welkom bij het Diner Pensant met Matthias Smalbrugge op 16 mei a.s. in de Waalse Kerk Arnhem.

Smalbrugge is hoogleraar Europese Cultuur en Christendom aan de Vrije Universiteit. Daarnaast is hij onder andere lid van het theologisch elftal van Trouw.

Religie komt meer en meer het publieke debat binnen, enerzijds door de radicale islam, anderzijds door right-wing politieke partijen. Het was een belangrijk thema tijdens de recente verkiezingen in Frankrijk. Kunnen Fransen en Nederlanders van elkaar leren? Een debat in een 'Franse' kerk in Arnhem!

Allen van harte welkom. Er is geen bepaalde voorkennis nodig om mee te doen. De avond is in het Nederlands, met een vleugje Frans.

Maandag 16 mei: in de Waalse Kerk
 Kosten 20 euro, inclusief diner en wijn.

Tijden: inloop 18.30 uur, 19.00 uur aan tafel, 21.00 uur einde

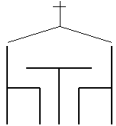
Informatie en aanmelden via jhroselaers@gmail.com

*Het aantal mensen dat aan tafel kan is beperkt, meldt u snel aan!
Stuur deze uitnodiging gerust door naar mogelijk geïnteresseerden.*

Joost Röselaers tel. 06 557 76 713

Fundamenteel onderzoek: Passie, noodzaak of nutteloos?

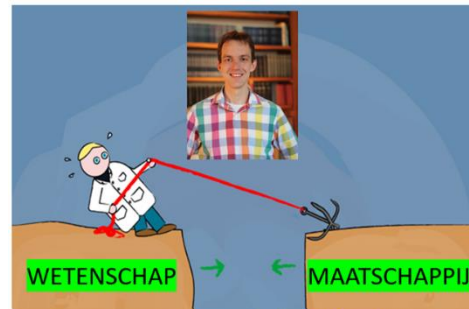
Thee met Thema in Oosterbeek met Johan Mentink op 22 mei

Onderwerp : **Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek is jarenlang onderzoek doen, zonder dat een praktische toepassing het doel is. Het lijkt vaak los te staan van maatschappelijke ontwikkelingen.**

Wat drijft een maatschappelijk geëngageerd wetenschapper dan toch om zich jarenlang gepassioneerd met zijn of haar onderwerp bezig te houden? Hoe houdt hij of zij de energie vast, en hoe werkt het als je op een doodlopend pad komt of concurrentie je de pas afsnijdt? Over deze vragen gaan we graag in gesprek met elkaar en met Oosterbeker Johan Mentink. Ter inspiratie/prikkeling zal hij voorbeelden geven van de achterliggende maatschappelijke motivaties bij zijn onderzoek en van het belang van fundamenteel onderzoek voor de maatschappij.

Johan Mentink is universitair docent aan de Radboud Universiteit. Zijn onderzoek richt zich op de vraag hoe magnetisme het allersnelst en met minimale energie kan worden gemanipuleerd. Voor zijn onderzoek ontving hij verschillende subsidies, onder meer uit een publiek-privaat partnerschap van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en Shell.

bron voor illustratie: Gerjon Ikin, wetenschapsblog 'inrichtvoorzicht.blogspot.nl'

Tijd: 16.00 uur (inloop vanaf 15.30 uur)

Kosten: vrijwillige bijdrage

Plaats: Remonstrantse Kerk, Wilhelminastraat 10, Oosterbeek

Informatie: Leen van Doorn, leenvdoorn@xs4all.nl

Pelgrimsviering in de Waalse kerk

woensdag 25 mei

Programma:

- Vanaf 9.00 uur: Welkom, binnenkomen in stilte
- 9.30 uur: start meditatieve viering
- 10.00 uur: Koffie en thee
- 10.30 uur: Wandeling naar en in Park Sonsbeek in stilte en al pratend weer terug naar de Waalse kerk
- 12.00 uur: Potluck lunch en nagesprek
- 13.00 uur: Afronding

Bijzonderheden: We eindigen met een potluck lunch, dus we vragen aan iedereen wat te eten mee te brengen.

Voor mensen die minder tijd hebben of minder goed ter been zijn, is het mogelijk om alleen aan een deel van de ochtend mee te doen, bijvoorbeeld alleen de viering en/of het koffiedrinken en/of een deel van de wandeling of alleen de lunch.

Graag aanmelden als je van plan bent om mee te doen. Hopelijk zien we elkaar volgende week!

Aly Meijer, predikant@doopsgezindenarnhem.nl
Tel. 06 264 93 146

Bezoek aan de kerken in Gera

Al jarenlang onderhoudt STIOC (de Werkgroep Stedelijke Internationale Oecumenische Contacten) namens de Raad van Kerken in Arnhem contact met de kerken in Gera, partnerstad van Arnhem in het oosten van het prachtige Thüringen. Van 26 tot en met 29 mei bezoekt een delegatie van STIOC de kerken in Gera.

Wij willen graag met hen in gesprek gaan over hun ervaringen met het voeren van een vredesdialog in deze tijd van polarisatie en radicalisering. Hoe kunnen we hierin het principe Hoop vasthouden?

Deze aankondiging (zie foto) kregen wij toegestuurd. De Arnhemse delegatie zal hier aanwezig zijn.

Meer informatie bij Klaas van der Hoek, secretaris STIOC, bereikbaar via kvdhoek@telfort.nl of per telefoon 026 4421616.

Korte berichten

- **Zin in de regio:** Zinnige activiteiten in de regio Arnhem voor mensen met een spirituele en/ of culturele interesse. U vindt het op www.zininderegio.nl Informatie en berichten plaatsen via info@zininderegio.nl
- **Jaarverslag 2021 stichting Kruispunt.** In een tweede bijlage bij dit Bulletin vindt u het jaarverslag 2021 van Kruispunt. Kruispunt is de door de RvK Arnhem opgezette opvang voor dak- en thuislozen in Arnhem.
- **Coventrygebed, elke vrijdag 12.30-12.50 uur.** Het Coventrygebed is weer in de **Waalse kerk**. Iedereen is welkom! Samen bidden voor vrede en verzoening. Lees hier de achtergrond van het Coventry gebed: <https://jansbeekeklesia.nl/vieringen-in-jansbeek-eklesia/coventry-gebed/>

- **Bezinningsmoment in de Koepelkerk op dinsdag:** Elke dinsdag tussen 12.00 en 14.00 uur is er gelegenheid om tot rust te komen in de Koepelkerk. De kerk is open, je kunt binnenlopen, een kaarsje branden en een paar minuten of veel langer stil zijn om je te bezinnen, om ruimte te maken in je hoofd, om gewoon even niets te hoeven. Dit is een gemeenschappelijk initiatief van de Gereformeerde Kerk Vrijemaakt en de Prot. Gem. Arnhem. Adres: Koepelkerk, Jansplein 60, Arnhem.
- Dagelijks zijn er veel activiteiten in **D3rde Verdieping** het centrum voor bezinning en ontmoeting. Informatie over onze activiteiten vindt u op www.d3deverdieping.nl U vindt ons in gebouw Rozet op de derde verdieping in lokaal 3.09

Gesprekskring over Paulus

De apostel Paulus is in de kerken niet altijd meer populair. Zijn geschriften zijn vaak moeilijk te lezen en worden als dogmatisch en vrouwonvriendelijk beschouwd. Mede daarom (?) wordt er in onze diensten niet zo heel vaak meer uit zijn geschriften gelezen.

Dat neemt niet weg dat Paulus toch van grote invloed is geweest op de ontwikkeling van het christendom. Vaak vergeten we ook dat zijn brieven ouder zijn de meeste Evangelieën. En bij vlagen staat er ook veel prachtigs in.

Redenen genoeg om zijn geschriften nog eens opnieuw te lezen en met elkaar te bespreken. De inzet is niet perse dat we het met alles eens hoeven te zijn of alles mooi moeten vinden. Hopelijk levert het wel mooie gesprekken op over geloof en leven.

De gedachte is om eenmaal per maand bijeen met mensen uit de hele stad en wellicht ook uit verschillende kerken te komen op nog nader te bepalen data (vanaf september) en locatie. Hebt u belangstelling?

Graag een berichtje aan ds. Pierre Eijgenraam 026-3519531 peijgenraam@kpnmail.nl

Lezing met Thomas Quartier

Terugblik op 19 april

Op 3e Paasdag verwelkomden wij als Raad van Kerken Arnhem Prof. Dr. Thomas Quartier, monnik osb en hoogleraar Rituelen aan de Radboud Universiteit Nijmegen en KU Leuven in de Koepelkerk op het Jansplein.

Hij is in de periode 2021/2022 tot "Theoloog des Vaderlands" benoemd. Dat draagt hij met verve uit in zijn betoog en zang - begeleid op gitaar / mondharmonica.

Tot een van de fraaiste oecumenische activiteiten van de laatste jaren behoort wel het fenomeen 'Theoloog des Vaderlands'. Deze eretitel stoort zich niet aan kerkelijke grenzen en zo is er iedere keer weer een theoloog met een andere signatuur. Tegelijkertijd hebben deze theologen zoveel bagage in huis – anders krijg je deze titel niet – dat ze vergaand de grenzen van de kerk waar ze lid van zijn overstijgen en daarmee een werkelijk oecumenische bijdrage geven. Met Samuel Lee hadden we een theoloog die voortkwam uit de migratiekerk met een pinksterachtergrond, maar met een boodschap had die ver over deze grenzen heen ging. Bij zijn opvolgster Almatine Leene herkende men de gereformeerde ratio, maar tegelijkertijd een diepgevoeld engagement en betrokkenheid dat de denominaties verregaand overstijgt.

Nu verwelkomden wij dus Prof. Dr. Thomas Quartier in de Koepelkerk op het Jansplein.

Quartier is Benedictijner monnik en je herkent de katholieke achtergrond. Deze Rooms Katholieke Kerk kenmerkt zich onder meer door een nogal stevige leer en tegelijkertijd een vaak zeer milde praktijk.

De kloostertraditie waar Quartier over vertelde, baseert zich op de Regel van Benedictus, zeker ook een regel die op het eerste gezicht streng overkomt. Maar in zijn lezing die hij met gitaar en zang begeleidde gaf hij verhalen over de kloostertraditie weer die voor iedereen relevant zijn: 'Wat biedt stabiliteit en harmonie?' en 'Wat geeft kracht voor een geëngageerd leven?' En in die verhalen zag je hoe kloosterlingen ieder op hun eigen manier deze regel vorm geven en op die manier heeft die regel voor iedereen – ook buiten het klooster – iets te zeggen. Deze verhalen zijn gebundeld in Thomas Quartiers laatste boekpublicatie 'Blijven, Omarm wat op je pad komt' (Adveniat Baarn: 2022).

Zijn verhaal werd gevolgd door ca. 35 aanwezigen. Het kwam nadien niet tot een inhoudelijke discussie, omdat ons ten enenmale de tijd ontbrak.

Zijn presentatie via power point (14 sheets) en de film/ video van de gehele bijeenkomst van ca anderhalf uur zijn beschikbaar voor wie die wil.

Zijn presentatie via power point (14 sheets) en de film / video van de gehele bijeenkomst van ca anderhalf uur zijn beschikbaar voor wie die wil bij Johannes Kon, voorzitter RvKA via het mail adres aris.kon.arnhem11@gmail.com

Ook kunt u de lezing terugzien en horen via onderstaande link:

https://www.youtube.com/watch?v=MXdQPAz_z8A

Bruno Vreeburg/ Johannes Kon

City at Home.

Brief

Levens hersteld zien en mensen verbinden, dat is wat wij als organisatie tot doel hebben. In Arnhem bieden wij een plek aan vrouwen die zich (om wat voor reden dan ook) geïsoleerd voelen. Samen met een team van vrijwilligers creëren we een 'thuis'. Een plek waar je even op adem mag komen. Waar je in contact kunt komen met andere vrouwen en waar – indien nodig – verbinding gemaakt kan worden met verdere hulpverlening.

Dit doen wij door middel van het aanbieden van de volgende activiteiten:

Vrouwen Atelier: Een plek waar ontmoeting plaatsvindt met de mogelijkheid tot creativiteit. Dit kan van alles zijn. Er is van te voren geen vast plan. Ieder die komt mag gaan doen waar ze zelf zin in hebben. Soms is het iets maken en een ander komt alleen even voor de koffie. Dit biedt ruimte voor afleiding door het bezig zijn en leidt vaak tot mooie gesprekken.

Taal & Ontmoeting: Hier bieden we taal aan, maar de ontmoeting staat weer centraal. Door de open sfeer en de gezelligheid is er de ruimte om te leren voor iedereen, of je nog helemaal geen Nederlands spreekt of al wat meer. Hoe lastig het misschien ook is om via taal te communiceren we willen dat vrouwen zich toch gezien en welkom voelen. Dit zien we ook gebeuren. De vrouwen komen terug, maken contact met elkaar en raken gemotiveerd om te leren.

Wandelen: Een nieuwe manier om één keer per week ontspannen met vrouwen te kunnen praten en een bijdrage te leveren aan fysieke gezondheid. Plantjes ruilmarkt: een laagdrempelige en leuke manier op met mensen in contact te komen. Er komen bewoners van het Bruishuis en mensen uit de buurt op af. Sommige deelnemers van onze andere activiteiten worden betrokken bij de organisatie van de markt. Ruilwinkel: Dit is voor iedereen.

Drie keer per week kan kleding geruild worden in de hal van het Bruishuis, en natuurlijk is ook hier weer ruimte voor ontmoeting. We bieden namelijk ook koffie en thee aan en een gesprekje. We zien dat dit helpt voor een aantal vrouwen om toch even de deur uit te kunnen. Met alles wat we doen en in alle activiteiten komt steeds weer het woord maatwerk terug. Ieder mens is anders. Steeds weer kijken wij naar wat jij nodig hebt en hoe jij het beste tot je recht komt. Vooral ook voor vrouwen die ergens anders niet in de voorwaarden en verwachtingen passen.

De afgelopen jaren hebben we vrouwen zien veranderen; ze hebben mogen leren om het huis weer uit te komen, om relaties aan te gaan en te durven praten daar waar nodig is.

Hopelijk heb je door deze brief een goed inzichtje kunnen krijgen van het reilen en zeilen binnen City at Home.

Mocht je vragen hebben neem dan gerust contact met ons op!

En dan besluiten we deze brief met een oproepje dat giften, gebed en vrijwilligers zeer welkom zijn!! Zonder jouw/uw hulp kunnen we dit niet doen! Als dit werk je aanspreekt, neem dan contact met ons op om jouw/uw bijdrage te kunnen leveren aan dit belangrijke werk!

Contactgegevens: Tel: 06 51427653 Email: info@cityathome.nl

Website www.cityathome.nl

IBAN: NL 12 INGB 0009 3479 85

Dodenherdenking 4 mei 2022

4 mei werden in Arnhem de doden uit de Tweede Wereldoorlog herdacht.

De Raad van Kerken Arnhem verzorgde voorafgaand een korte herdenking in de Waalse kerk waarin Ds. Elsje Pot voorging.

Vervolgens werd aangesloten bij de stedelijke herdenking bij het monument op het Audrey Hepburnplein.

Hier werden meerdere kransen gelegd waaronder een van de RvK Arnhem.

Vrede met waardigheid !

Groet uit Gera

Ik feliciteer mijn Nederlandse vrienden met Bevrijdingsdag. De herinnering geeft ons moed om samen waardig te blijven strijden voor vrijheid.

In vriendschap,

Dr. Michael Kleim, ACK Gera (D)

Toekomst Bulletin RvK Arnhem

Redacteur gezocht!

Dit is het laatste Bulletin van het seizoen 2021/2022 en tevens het laatste verzorgd door ondergetekende. In de afgelopen 10 jaar heb ik met dit nummer meegerekend 107 Bulletins gemaakt. Zoals u in een eerdere oproep hebt kunnen lezen is de RvK Arnhem op zoek naar een nieuwe redacteur.

Ik hoop van ganser harte dat er iemand gevonden wordt, die op vrijwillige basis mijn werk voortzet. Dat zou betekenen, dat komende september weer gewoon een regulier Bulletin nummer 108 kan verschijnen.

Misschien in een andere opzet? Een nieuwe redacteur kan zo maar nieuwe ideeën hebben.

Als u belangstelling heeft kunt u contact opnemen met de voorzitter of de secretaris. Contactgegevens in de colofon hieronder.

Gerrit Koning

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Voorzitter: Johannes Kon (aris.kon.arnhem11@gmail.com)

Secretaris: Bruno Vreeburg (vrar2010@gmail.com)

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij inzenden aan bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt medio september 2022.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 388 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Het bankrekeningnummer is NL90INGB 0000 87 14 97 t.n.v. Vereniging Raad van Kerken Arnhem.

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze voorzitter of onze secretaris of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com